

آموزش احکام

(سطح متوسط)

ویژه پهران

مطابق با فتاویٰ مراجع عظام تقلید

آیات عظام: سید علی خامنه‌ای، سید موسی شبیری زنجانی

سید علی حسینی سیستانی، ناصر مکارم شیرازی

حسین نوری همدانی - دامت برکاتهם -

آموزش احکام و پژوهش پسران

محمد حسین فلاخ زاده

انتشارات دلیل ما

چاپ اول (شصت و هفتم با ویرایش جدید و اضافات): زمستان ۱۳۹۳

تیراز: ۵۰۰۰ نسخه

چاپ: نگارش

قیمت: ۹۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۰-۹۲۷-۳۹۷-۹۶۴

تلفن و نمایر: ۰۳۷۷۴۴۹۸۸ (+۹۸۲۵) ۳۷۷۳۳۴۱۳

آدرس: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران

طبقه ششم، واحد ۶۱۲ و ۶۱۳

www.Dalilema.ir

Dalilema@yahoo.com

انتشارات دلیل ما

مراکز پخش: ۳۷۸۴۲۲۶۶

(۱) قم، خ معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، واحد ۹، تلفن: (۱۰ خط) ۳۷۸۴۲۲۶۶

(۱) قم، خ صفائیه، رویرویی کوچه ۳۸، پلاک ۷۰۹، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۳۷۷۳۷۰۰۱

(۲) تهران، خ انسقلاب، خ فخرخوازی، فروشگاه دلیل ما، پلاک ۱۶، تلفن ۶۶۴۶۴۱۴۱

(۳) مشهد، چهارراه شهداء، ضلع شمالی باغ نادری، کوچه شهید خوراکیان، مجتمع تجاری گنجینه کتاب، طبقه اول، فروشگاه دلیل ما، تلفن ۰۵۱۲۳۷۱۱۲

سرشناسه: فلاخ زاده، محمد حسین، ۱۳۹۸

عنوان و نام پدیدآور: احکام (سطح متوسطه) و پژوهش پسران: مطابق با فتوای مراجع عظام؛ سید علی

خامنه‌ای، سید موسی شبیری زنجانی...؛ تدوین محمد حسین فلاخ زاده

مشخصات نشر: تهران: دلیل ما، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۲۸۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۰-۹۲۷-۳۹۷-۹۶۴

وضعیت فهرستنامه: فیبا

موضوع: فقه جعفری — رساله علمیه — ادبیات کودکان و نوجوانان

موضوع: پسران — وضع حقوقی و قوانین (فقه)

ردہ بنده کنگره: BP ۱۸۳/۹۷/۱۳۹۳ آف ۱۸۳: /۹۷

شماره ردہ دیوبی: ۰۳۴۲۲/۰۳۹۷: [ج]

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۰۸۹۲۲

فهرست

۱۷	مقدمه
۱۹	مقدمه پاپ جدید
۲۳	پیشگفتار
۲۹	سخنی با استادان محترم
۳۴	درس ۱: جایگاه احکام در اسلام / ۳۲
۳۴	تقسیم احکام
۳۴	راه به دست آوردن احکام
۳۵	تقلید
۳۵	توضیح شرایط مرجع تقلید
۴۰	درس ۲: اجتهاد و تقلید / ۳۹
۴۰	مکلف کیست؟
۴۰	سن بلوغ
۴۰	فرق بین «احتیاط واجب» و «احتیاط مستحب»

درس ۳: طهارت / ۴۳

۴۳	مقدمات نماز
۴۵	احکام خون
۴۶	انسان مردہ
۴۶	حیوان مردہ

درس ۴: چگونه چیز پاکی نجس می شود؟ / ۴۸

۴۹	مطهرات (پاک کننده ها)
۴۹	اقسام آب ها
۵۰	احکام آب مضاف
۵۰	اقسام آب مطلق

درس ۵: احکام آب ها / ۵۲

۵۲	آب قلیل
۵۳	آب کر، جاری، چاه
۵۴	برخی از خصوصیات باران
۵۴	احکام شک در آب
۵۵	چگونگی تطهیر اشیاء نجس با آب

درس ۶: تطهیر زمین / ۵۸

۵۹	زمین
۵۹	آفتاب
۶۰	شرایط مطهر بودن آفتاب
۶۰	اسلام
۶۱	برطرف شدن نجاست

درس ۷: وضو / ۶۲	
۶۳.....	چگونگی وضو
۶۴.....	توضیح اعمال وضو
درس ۸: شرایط وضو / ۶۸	
۶۹.....	شرایط آب وضو و ظرف آن
۶۹.....	شرایط اعضا و ضرور
۷۰.....	شرایط وضو کیرنده
۷۰.....	سایر شرایط وضو
درس ۹: وضوی جبیره‌ای / ۷۴	
۷۵.....	چگونگی وضوی جبیره‌ای
۷۶.....	کارهایی که باید برای آنها وضو گرفت
۷۷.....	چگونه وضو باطل می‌شود؟
درس ۱۰: غسل (۱) / ۷۹	
۸۰.....	غسل جنابت
۸۱.....	کارهایی که بر جنب حرام است
۸۱.....	سوره‌های سجده دار قرآن
درس ۱۱: غسل (۲) / ۸۵	
۸۶.....	شرایط صحیح بودن غسل
۸۷.....	غسل مَسْنَ مَيْت
۸۸.....	غسل مَيْت

درس ۱۲: تیقّم / ۹۱

۹۲	طريقه تیقم
۹۳	شرایط صحیح بودن تیقم

درس ۱۳: وقت نماز / ۹۵

۹۶	تعداد رکعت‌های نماز
۹۶	وقت نمازهای روزانه
۹۸	احکام وقت نماز

درس ۱۴: قبله، پوشش / ۱۰۱

۱۰۱	قبله
۱۰۱	لباس نمازگزار
۱۰۱	مقدار پوشش

درس ۱۵: مکان نمازگزار، اذان و اقامه / ۱۰۵

۱۰۵	شرایط مکان نمازگزار
۱۰۶	احکام مکان نمازگزار
۱۰۶	اهمیت حضور در مسجد
۱۰۷	آمادگی برای نماز
۱۰۸	احکام اذان و اقامه

درس ۱۶: واجبات نماز / ۱۱۲

۱۱۳	فرق بین رُکن و غیر رُکن
۱۱۳	احکام واجبات نماز

درس ۱۷: واجبات نماز / ۱۱۷

۱۱۷.....	قرائت.....
۱۱۷.....	سوره حمد.....
۱۱۸.....	تسبيحات اربعه.....
۱۱۸.....	احکام قرائت.....
۱۱۹.....	بعضی از مستحبات قرائت.....

درس ۱۸: واجبات نماز / ۱۲۲

۱۲۲.....	ركوع.....
۱۲۲.....	واجبات رکوع.....
۱۲۳.....	ذکر رکوع.....
۱۲۳.....	آرامش بدن در رکوع.....
۱۲۳.....	ایستادن و آرامش بعد از رکوع.....
۱۲۳.....	وظیفه کسی که نمی تواند رکوع کند.....
۱۲۴.....	برخی از مستحبات رکوع.....
۱۲۴.....	سجود.....
۱۲۴.....	واجبات سجله.....

درس ۱۹: واجبات سجده / ۱۲۷

۱۲۷.....	ذکر.....
۱۲۷.....	آرامش.....
۱۲۸.....	سر برداشت از سجله.....
۱۲۸.....	بر زمین بودن هفت عضو.....
۱۲۸.....	مساوی بودن مواضع سجله.....
۱۲۹.....	گذاشتن پیشانی بر چیزی که سجده بر آن صحیح است.....

۱۲۹	احکام سجده
۱۳۰	وظیفه کسی که نمی‌تواند سجده کند
۱۳۰	برخی از مستحبات سجده

درس ۲۰: احکام واجبات نماز / ۱۲۳

۱۳۳	سجده واجب قرآن
۱۳۴	تشهد
۱۳۴	سلام
۱۳۵	ترتیب
۱۳۵	مؤالات
۱۳۵	قنوت
۱۳۶	تعقیب نماز

درس ۲۱: مبطلات نماز / ۱۲۸

۱۳۹	احکام مبطلات نماز
۱۴۱	چیزهایی که در نماز مکروه است

درس ۲۲: ترجمه اذان، اقامه، نماز / ۱۴۴

۱۴۵	ترجمه نماز
-----	------------

درس ۲۳ و ۲۴: شکیبات نماز / ۱۴۹

۱۴۹	اقسام شک در نماز
۱۵۳	نماز احتیاط
۱۵۳	سجدة سهو

درس ۲۵: نماز مسافر / ۱۵۶

- ۱۵۷ نماز مسافر در این موارد تمام است
- ۱۵۷ در این مکان‌ها نماز تمام است
- ۱۵۸ وطن
- ۱۵۹ قصد ده روز
- ۱۵۹ مسافری که نمازش را تمام خوانده است
- ۱۵۹ غیر مسافری که نمازش را شکسته خوانده است

درس ۲۶: نماز قضایی / ۱۶۲

- ۱۶۴ نماز قضایی پدر

درس ۲۷: نماز جماعت / ۱۶۶

- ۱۶۶ اهمیت نماز جماعت
- ۱۶۷ شرایط نماز جماعت
- ۱۶۸ پیوستن به نماز جماعت (افتدا کردن)
- ۱۶۸ حالات‌های مختلف برای پیوستن به نماز جماعت

درس ۲۸: احکام نماز جماعت / ۱۷۲

- ۱۷۳ وظیفه مأمور در نماز جماعت
- ۱۷۳ چگونگی پیروی مأمور، از امام جماعت
- ۱۷۴ برخی از مستحبات و مکروهات نماز جماعت

درس ۲۹: نماز جمعه، نماز عید / ۱۷۸

- ۱۷۸ نماز جمعه
- ۱۷۸ اهمیت نماز جمعه

۱۷۹	چگونگی نماز جمعه
۱۷۹	شرایط نماز جمعه
۱۸۰	وظیفه امام جمعه هنگام ایراد خطبه‌ها
۱۸۰	وظیفه نمازگزاران جمعه
۱۸۱	نماز عید
۱۸۱	وقت نماز عید
۱۸۱	چگونگی نماز عید

درس ۳۰: نماز آیات، نمازهای مستحب / ۱۸۲

۱۸۳	نماز آیات
۱۸۳	چگونگی نماز آیات
۱۸۴	احکام نماز آیات
۱۸۵	نمازهای مستحب

درس ۳۱: روزه ۱۸۹ / ۱۸۷

۱۸۹	تعريف روزه
۱۸۹	اقسام روزه
۱۸۹	روزه‌های واجب
۱۹۰	برخی از روزه‌های حرام
۱۹۰	روزه‌های مستحب
۱۹۱	روزه‌های مکروه
۱۹۱	نیت روزه

درس ۲۲: مبظلات روزه ۱۹۴ / ۱۹۵

۱۹۰	احکام مبظلات روزه
-----	-------------------

درس ۳۳: مبظلات روزه / ۱۹۹

۱۹۹..... باقی ماندن بر جنایت تا اذان صبح
۲۰۰..... کارهایی که بر روزه دار مکروه است
۲۰۰..... قضا و کفاره روزه

درس ۳۴: احکام قضا و کفاره روزه / ۲۰۴

۲۰۵..... در این موارد، که قضایا واجب است و نه کفاره
۲۰۵..... روزه قضایی پدر و مادر
۲۰۶..... روزه مسافر
۲۰۷..... زکات فطره
۲۰۷..... مقدار زکات فطره
۲۰۷..... جنس زکات فطره

درس ۳۵: زکات / ۲۱۰

۲۱۱..... حد نصاب و مقدار زکات
۲۱۱..... احکام زکات
۲۱۳..... مصرف زکات

درس ۳۶: خمس / ۲۱۶

۲۱۶..... در هفت چیز، خمس واجب است
۲۱۷..... مخارج سال
۲۱۸..... سال خمسی
۲۱۸..... مالی که از راههای زیر به دست بیاید، خمس ندارد
۲۱۹..... پی آمدهای ندادن خمس
۲۲۰..... احکام خمس

۲۲۰.....	صرف خمس
۲۲۱.....	شرایط سیدی که می توان به او خمس داد

درس ۳۷: امر به معروف و نهی از منکر / ۲۲۴

۲۲۴.....	اهمیت امر به معروف و نهی از منکر
۲۲۵.....	تعریف «معروف» و «منکر»
۲۲۶.....	شرایط امر به معروف و نهی از منکر
۲۲۷.....	مراتب امر به معروف و نهی از منکر
۲۲۸.....	احکام امر به معروف و نهی از منکر
۲۲۹.....	آداب امر به معروف و نهی از منکر

درس ۳۸: جهاد و دفاع / ۲۲۹

۲۳۰.....	اقسام دفاع
----------	------------

درس ۳۹: خرید و فروش / ۲۲۴

۲۳۰.....	خرید و فروش واجب
۲۳۵.....	خرید و فروش مستحب
۲۳۵.....	خرید و فروش حرام
۲۳۶.....	در این موارد خرید و فروش مکروه است
۲۳۶.....	آداب خرید و فروش
۲۳۷.....	احکام خرید و فروش
۲۳۸.....	اختیار فسخ معامله

درس ۴۰: اجاره، قرض، امانتداری / ۲۴۱

۲۴۱.....	اجاره
----------	-------

۲۴۱.....	شرایط مالی که اجاره می دهند
۲۴۲.....	احکام اجاره
۲۴۲.....	قرض
۲۴۳.....	اقسام قرض
۲۴۳.....	احکام قرض
۲۴۴.....	امانتداری
۲۴۴.....	احکام امانتداری

درس ۴۱: عاریه، صدقه، اشیاء پیدا شده / ۲۴۷

۲۴۷.....	عارضه
۲۴۸.....	صدقه
۲۴۸.....	احکام صدقه
۲۴۹.....	اشیاء پیدا شده

درس ۴۲: خوردن و آشامیدن / ۲۵۲

۲۵۴.....	احکام خوراکی ها
۲۵۵.....	پرندگان
۲۵۶.....	آبزیان
۲۵۷.....	آداب غذا خوردن
۲۵۸.....	آداب آب نوشیدن

درس ۴۳: نگاه کردن، ازدواج / ۲۶۱

۲۶۱.....	نگاه کردن
۲۶۴.....	ازدواج
۲۶۴.....	عقد ازدواج

درس ۴۴: احکام مسجد، قرآن، سلام کردن / ۲۶۶

۲۶۶	احکام مسجد
۲۶۷	احکام قرآن
۲۶۹	احکام سلام کردن
۲۶۹	آداب سلام کردن

درس ۴۵: گناهان / ۲۷۳

۲۷۳	غصب
۲۷۴	قسم خوردن
۲۷۵	دروع
۲۷۵	غیبت
۲۷۶	احکام غیبت
۲۷۸	یادآوری

مقدمه

دستیابی به رشد و کمال و پرواز در آسمان رستگاری و سعادت، تنها در پرتو علم و عمل به دستورات و رهنمودهای اسلام عزیز و حرکت بر صراط روشن آیین محمدی ﷺ امکان پذیر است.

اسلام دینی کامل، صالح و به هم پیوسته است که به همه نیازها و پرسش‌های پوچی و فکری انسان پاسخ می‌دهد و او را با عور از سنگلاخ‌ها و خطرگاه‌ها به قله‌های بلند صلاح و رشاد می‌رساند.

روح عطشناک جوان برای یافتن پاسخ درست به پرسش‌هایی که همواره در ذهن و اندیشه‌اش می‌جوشد، تکیه گاهی مطمئن و مرجعی قابل اعتماد می‌جوید و اسلام که در سه بعد اعتقادات، اخلاقیات و احکام، جامع ترین و کامل ترین دین است به این عطش و نیاز جوانان، روشن ترین و آرام بخش ترین پاسخها را می‌دهد.

به همین دلیل تدوین و تالیف کتابهایی که زیبا و جذاب و پربار و مطمئن باشد ضروری است. این کتابها باید ویژه جوان، چاپ شود و همچون آینه‌ای، جوان خود را در آن ببیند و با مطالعه آن برخی از گره‌های فکری و روحی خویش را بگشايد.

بخشی از سوالات جوانان در باب مسائل فقهی و احکام و عبادات است که فقر منابع مناسب و سهل الوصول، مشکلات فراوانی را در این راه ایجاد کرده بود.

آنچه پیش روی شماست گامی است در حل این مشکل.

کتاب موجود شما را در راه استفاده بهتر از رساله‌های عملیه کمک می‌کند و در عین حال امکان شناخت نظر مراجع بزرگ تقلید را برای مقلدین آنان فراهم می‌آورد. فراغیری احکام ضروری، تکلیف و مسئولیتی است که هر مسلمان باید بدان عمل کند. این کتاب که محصول تلاش جناب حجت الاسلام والملیمین آقای محمدحسین فلاحزاده است برای نسل عزیز جوان، گره‌گشا، سازنده و سودمند است. امید است عزیزان جوان با تأمل و دقت از آن بهره‌وری و استفاده نمایند.

معاونت پژوهشی
وزارت آموزش و پژوهش